

Dosarul nr. 2rac-71/2020

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud. V. Boico)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Danilov, I. Secieru, Iu. Cotruță)

ÎNCHEIERE

25 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu răspundere limitată „Expedit-Euro-Trans”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Producere și Comerț „Titan-Exim” societate cu răspundere limitată împotriva Întreprinderii Mixte „Expedit-Euro-Trans” societate cu răspundere limitată, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” cu privire la încasarea penalității,

împotriva deciziei din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea Mixtă „Expedit-Euro-Trans” societate cu răspundere limitată și a fost menținută hotărârea din 14 decembrie 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a ț ă:

La 28 noiembrie 2013 Întreprinderea de producere și comerț „Titan-Exim” societate cu răspundere limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Mixte „Expedit -Euro-Trans” societate cu răspundere limitată, intervenient accesoriu ÎS „Calea Ferată din Moldova” cu privire la încasarea penalității.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 11 martie 2013 ÎM „Expedit- Euro-Trans” SRL în calitate de executor și ÎPC „Titan-Exim” SRL, în calitate de beneficiar au încheiat contractul nr. 09/03.2013, prin care ÎM „Expedit-Euro-Trans” SRL s-a angajat să presteze ÎPC „Titan- Exim” SRL servicii de transportare a mărfurilor cu vagoane pe căile ferate a țărilor CSI și a Uniunii Europene.

A susținut că, potrivit actului nr. 1 la invoice nr. 028/06 din 24 iunie 2013, ÎM „Expedit-Euro-Trans” SRL, a expediat la 06 iunie 2013, în adresa ÎPC „Titan-Exim” SRL, vagonul nr. 97206502, iar la 07 iunie 2013, vagonul nr. 97208730, ambele încărcate cu gips din localitatea Mămăligă, Ucraina, care au sosit în adresa întreprinderii „Titan-Exim” SRL, la stația Chișinău, la 13 iunie 2013 cu întârziere de 5 zile vagonul nr. 97206502 și 3 zile pentru vagonul nr. 97208730.

A menționat că, pentru serviciile de transport, ÎPC „Titan-Exim” SRL, a achitat ÎM „Expedit-Euro-Trans” SRL, suma de 27073,81 de lei.

Ținând cont de cele invocate și de faptul că pe teritoriul Republicii Moldova, vagoanele au parcurs o distanță de 236 km (Ocnița-Chișinău), în termen de 168 de

ore, în loc de 48 de ore - pentru vagonul nr. 97206502 și în termen de 144 de ore în loc de 48 de ore - pentru vagonul nr. 97208730, consideră că pârâțul urmează să achite penalitate pentru depășirea termenului de transportare a gipsului, în temeiul art. 131 din Codul Transportului Feroviar și art. 26 din Acordul privind traficul internațional de mărfuri.

A notat că, pentru vagonul nr. 97206502 a calculat o penalitate în mărime de 3930,87 de lei (13102,89 de lei x 30% : 100%), iar pentru vagonul nr. 97208730, a calculat o penalitate în mărime de 4191,28 de lei (13970 lei x 30% : 100%), penalitatea fiind calculată în conformitate cu art. 14 par. 1 pct. 2.3 și a art. 27 par. 1 a Acordului privind traficul internațional feroviar de mărfuri.

A susținut că, la 24 septembrie 2013, în adresa întreprinderii, „Expedit-Euro-Trans” SRL, au fost expediate pretențiile nr. 35 privind achitarea sumei de 4191,28 de lei și nr. 36 privind achitarea sumei de 3930,87 de lei, care au rămas fără răspuns.

A solicitat ÎPC „Titan-Exim” SRL încasarea de la ÎM „Expedit-Euro-Trans” SRL în beneficiul său a sumei de 8122,15 lei, cu titlu de penalitate, pentru depășirea termenului de transportare a gipsului și a cheltuielilor de judecată în sumă de 270 de lei cu titlu de taxă de stat la depunerea acțiunii.

În drept, reclamantul și-a întemeiat pretențiile pe prevederile art. 268, 668 Cod civil, art. 131 Codul transportului feroviar, art. 14 și 27 din Acordul privind traficul internațional feroviar de mărfuri, art. 5, 7, 12, 28, 166, 238- 242 Cod de procedură civilă.

Prin hotărârea din 14 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani a fost admisă acțiunea depusă de ÎPC „Titan-Exim” SRL și a fost încasat de la ÎM „Expedit-Euro-Trans” SRL în beneficiul ÎPC „Titan-Exim” SRL penalitatea în mărime de 8122,15 lei, pentru depășirea termenului de transportare a mărfii și cu titlu de cheltuieli de judecată, taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 270 de lei, în total suma de 8392 de lei.

Invocând netemeinicia hotărârii din 14 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, ÎM „Expedit-Euro-Trans” SRL, la 11 ianuarie 2019, a depus cerere de apel nemotivată, iar la 26 aprilie 2019 a depus cerere de apel motivată, solicitând admiterea apelului, casarea actelor judecătorești emise de prima instanță și emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii (f.d. 112, 7189-190).

Prin decizia din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de ÎM „Expedit-Euro-Trans” SRL și a fost menținută hotărârea din 14 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani.

În susținerea opiniei sale, instanța de apel a aplicat prevederile art. 239, 241 alin. (2), (5) și (6) din Codul de procedură civilă, 572 alin. (1)-(2) Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), art. 3, 2 alin. (1), 131 din Codul transportului feroviar și a stabilit că, concluzia primei instanțe de admitere a acțiunii este întemeiată și legală.

Astfel, instanța de apel a stabilit că la 11 martie 2013, ÎPC „Titan-Exim” SRL, în calitate de beneficiar și ÎM „Expedit-Euro-Trans” SRL, în calitate de executor, au încheiat contractul nr. Э 09/03.2013, potrivit căruia, ÎM „Expedit-Euro-Trans” SRL, s-a angajat să presteze ÎPC „Titan-Exim” SRL, servicii de transport-expediție, legate de transportarea mărfurilor la import-export, local și în tranzit, pe căile ferate a țărilor CSI și a Uniunii Europene (f.d. 7-12).

Concomitent, a constatat instanța de apel că, potrivit pct. 1.2 din contract, prestarea serviciilor de transport, se realizează în baza cererilor scrise, prezentate de beneficiar, executorului, care sunt parte integrantă a contractului.

Conform pct. 2.1.1 și 2.1.2 din contract, în baza cererilor scrise sau orale, ale beneficiarului, executorul se obligă să presteze servicii de transport-logistică în interesul beneficiarului, în scop de identificare a celor mai convenabile scheme de transport. Executorul se obligă să coordoneze transportul de mărfuri între calea ferată și punctul de expediere, între calea ferată și punctul de destinație, precum și între căile ferate traversate în tranzit (f.d. 7).

Iar conform pct. 4.3 din contract, pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor ce rezultă din contract, părțile poartă răspundere în conformitate legea statului pârâtului.

Conform pct. 4.9 din contract, partea care angajează o terță persoană pentru executarea obligațiilor, poartă răspundere față de cealaltă parte, ca pentru acțiunile proprii, pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor de către terț.

A mai reținut instanța de apel că, prin invoice-ul nr. 028/06 din 24 iunie 2013, ÎM „Expedit- Euro-Trans” SRL, a prestat ÎPC „Titan-Exim” SRL, servicii de expediție a gipsului în cantitate de 110 tone, în vagoane, pe calea ferată a statelor CSI, cu import pe teritoriul Republicii Moldova, pe traseul Mamaliga-Chișinău, în luna iunie 2013 (f.d. 13).

Prin actul nr. 1 la invoice nr. 028/06 din 24 iunie 2013, semnat de părți, rezultă că ÎM „Expedit-Euro-Trans” SRL, a expedit la 06 iunie 2013, în adresa ÎPC „Titan-Exim” SRL, vagonul nr. 97206502, iar la 07 iunie 2013, vagonul nr. 97208730, ambele încărcate cu gips din localitatea Mămăligă, Ucraina, care au sosit la destinația indicată de ÎCP „Titan-Exim” SRL, la stația Chișinău, la 13 iunie 2013 (f.d. 14).

Prin factura nr. FA2007109 din 27 iunie 2013, este demonstrat faptul că ÎPC „Titan-Exim” SRL, a achitat ÎM „Expedit-Euro-Trans” SRL, suma de 27073,81 de lei, cu titlu de plată pentru serviciile de transport-expediție (f.d. 15).

De asemenea, prin copia facturilor de expediție anexate la materialele cauzei, este demonstrat faptul că de la punctul de încărcare Mămăligă, a fost expedit vagonul nr. 97206502, cu încărcătură în volum de 55 de tone de gips, pentru destinatarul SRL „Titan-Exim”, cu traversarea frontierelor statului Ucraina - Sochireni, și a Republicii Moldova - Ocnîța. Prin ștampilele aplicate pe această factură de expediție, este demonstrat faptul că marfa a fost expediată la data de 06 iunie 2013 (rubrica 46 din invoice), ajungând la punctul de destinație la 13 iunie 2013 (rubrica 4 din invoice). Prin copia facturilor de expediție, rezultă că de la punctul de încărcare Mămăligă, a fost expedit vagonul nr. 97208730, cu încărcătură în volum de 55 de tone de gips, pentru destinatarul SRL „Titan-Exim”, cu traversarea frontierelor statului Ucraina - Sochireni, și a Republicii Moldova - Ocnîța. Prin ștampilele aplicate pe această factură de expediție, este demonstrat faptul că marfa a fost expediată la data de 07 iunie 2013 (rubrica 46 din invoice), ajungând la punctul de destinație la 13 iunie 2013 (rubrica 4 din invoice).

Analizând circumstanțele de fapt ale cauzei deduse judecării în coraport cu normele legale menționate mai sus, instanța de apel a constatat că prima instanță în mod justificat a admis cerința Întreprinderii de Producție și Comerț „Titan-Exim”

SRL cu privind încasarea penalității în mărime de 8122, 15 lei, din considerentul că, în cursul judecării cauzei, de către pârât nu au fost prezentate probe care să confirme executarea corespunzătoare a obligațiilor.

Mai mult, instanța de apel a menționat că, potrivit pct. 4.9 din contractul nr. 09/03.2013 din 11 martie 2013, partea care angajează o terță persoană pentru executarea obligațiilor, poartă răspundere față de cealaltă parte, ca pentru acțiunile proprii, pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor de către terț (f.d. 11).

Prin urmare, Colegiul instanței de apel a considerat că, asigurând sosirea mărfurilor în adresa ÎPC „Titan-Exim” SRL, la stația Chișinău, la 13 iunie 2013, cu întârziere de 5 zile vagonul nr. 97206502 și 3 zile pentru vagonul nr. 97208730 și în egală măsură nu a prezentat probe care să demonstreze executarea corespunzătoare a obligației de transport-expediție asumate prin contractul nr. 09/03.2013 din 11 martie 2013, nu a executat obligațiile contractului nr. 09/03.2013 din 11 martie 2013 în mod corespunzător, circumstanță ce încă o dată denotă temeinicia acțiunii depuse de Întreprinderea Mixtă „Expedit-Euro-Trans” SRL.

La 27 ianuarie 2020, SRL „Expedit-Euro-Trans”, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii, precum și încasarea cheltuielilor de judecată suportate în această cauză.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece instanța de apel la examinarea cauzei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

A susținut că, atât instanța de apel, cât și prima instanță nu au ținut cont de faptul că, transportatorul încărcăturilor ce aparțineau SRL „Titan-Exim” nu este SRL „Expedit-Euro-Trans”, dar Calea Ferată a RM, cât privește SRL „Expedit-Euro-Trans” aceasta a facilitat doar încheierea contractului dintre SRL „Titan-Exim” și Calea Ferată a RM privind transportul încărcăturilor.

A mai menționat că instanțele de judecată ierarhic inferioare au interpretat eronat pct. 4.9 din contractul menționat al cărui conținut este: „partea care angajează o terță persoană pentru executarea obligațiilor poartă răspundere față de cealaltă parte, ca pentru acțiunile proprii, pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor de către terț..”. SRL „Expedit-Euro-Trans” întru executarea acestui contract nu au angajat o terță persoană, deoarece din probele cercetate în ședința de judecată s-a constatat că obligațiile ce reveneau conform contractului de logistică a transportului au fost îndeplinite în măsură deplină de aceasta. Cât privește obligațiile de transport, acestea reveneau Căii Ferate a RM.

Prin notificarea din 19 februarie 2020, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimațiilor copia recursului și i-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 24 februarie 2020 ÎPC „Titan-Exim” SRL și ÎS „Calea Ferată” au recepționat copia recursului depus de SRL „Expedit-Euro-Trans”, fapt confirmat prin avizele de recepție (f.d.248, 249, vol. II), însă nu și-au valorificat dreptul de a depune referință.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost expeditată părților la 19 decembrie 2019, dar la actele cauzei lipsește dovada recepționării acesteia de către recurent.

Astfel, recursul declarat la 27 ianuarie 2020 de către SRL „Expedit-Euro-Trans” este în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SRL „Expedit-Euro-Trans” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocare în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Expedit-Euro-Trans”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Societatea cu răspundere limitată „Expedit-Euro-Trans” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru